

áo
A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete

Az ügy száma: Pfv.I.20.028/2019/6. szám

A tanács tagjai: . Orosz Árpád a tanács elnöke
. Csentericsné dr. Ágh Bíró Ágnes előadó bíró
. Kiss Gábor bíró

A felperes

A felperes képviselője: Dr. Endrődyné dr. Makány Anikó Gabriella ügyvéd

Az alperes

Az alperes képviselője: Dr. Boldizsár Balázs Ügyvédi Iroda
ügyintéző: Dr. Boldizsár Balázs ügyvéd

A per tárgya: Öröklési szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: Felperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma: Szegedi Ítéltábla
Pf.II.20.198/2018/5.

Az elsőfokú bíróság és a határozat száma: Kecskeméti Törvényszék
4.P.22.921/2016/54.

Rendelkező rész

A Kúria a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.198/2018/5. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartja;

kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 300.000 (háromszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget és az államnak felhívásra 1.750.000 (egymillió-hétszázötvenezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket, míg a fennmaradó 1.750.000 (egymillió-hétszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A peres felek testvérek. Édesapjuk (a továbbiakban: örökhagyó) 2007-ben szívműtéten esett át, cukorbeteg volt, majd 2015-től daganatos megbetegedésben szenvedett. Szívműtétjét követően a vállalkozását az alperes és annak a házastársa vezette.
- [2] Az alperes és az örökhagyó 2013. július 1-jén öröklési szerződést kötött, amelyben az alperes

vállalta az örökhagyó tartását, ápolását, gondozását, halála esetén illő módon való eltemettetését és ennek fejében az örökhagyó általános örökösévé az alperest nevezte meg. A szerződésben rögzítették, hogy az örökhagyó kizárólag az alperesre támaszkodhat, aki mindenben segítséget nyújt számára, a vállalkozását tíz éve önállóan vezeti, a felperes már több mint fél éve nem látogatja, találkozásuk alkalmával sem neki, sem édesanyjának nem köszön, kapcsolatuk tizennégy éve egy-két alkalomra korlátozódott.

[3] Az örökhagyó 2016. április 9-én elhunyt.

[4] A közjegyző az örökhagyó hagyatékát ideiglenes hatállyal az alperesnek mint szerződéses örökösnek adta át.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[5] A felperes módosított keresetében kérte az öröklési szerződés érvénytelenségének megállapítását és az örökhagyó hagyatékának a törvényes öröklés rendje szerint történő átadását.

[6] Szerinte az öröklési szerződés - a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 207. § (6) bekezdésében foglaltak szerint színlelt, az valójában az örökhagyó írásbeli magánvégrendeletének felel meg, illetve ajándékozást leplez. Emellett arra is hivatkozott, hogy a szerződés nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik [rég Ptk. 200. § (2) bekezdés] és emiatt semmis. Álláspontja szerint a szerződéskötés célja az volt, hogy ő mint törvényes örökös a hagyatékából ne részesedjen, kötelesrészt se legyen jogosult. Előadása szerint az örökhagyó tartásra nem szorult, az alperes a részére tartást nem is nyújtott, az alperes és családjának megélhetését is az örökhagyó vállalkozásából származó jövedelem fedezte.

[7] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

[9] A felperes által megjelölt érvénytelenségi okok egyikét sem látta megállapíthatónak. A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy az alperes tevékenyen közreműködött az örökhagyó vállalkozásában, így rendelkezett a tartási szolgáltatások nyújtásához szükséges anyagi forrással. Bizonyítottnak fogadta el, hogy az alperes gondoskodott az örökhagyó gyógykezeléséről, gyógyszerekkel, élelmiszerekkel való ellátásáról, aki egyedül tőle fogadta el a gondoskodást. Nem látta megállapíthatónak, hogy a szerződő felek valós szándéka az örökhagyó ingyenes juttatásban való részesítése lett volna. Továbbá azt sem, hogy az örökhagyó szándéka kizárólag arra irányult, hogy a felperes mint törvényes örökös a hagyatékából ne részesedjék, ezért a szerződés nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközésére alapított keresetet sem találta alaposnak.

[10] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[11] A megállapított tényállást ítélkezése alapjául elfogadta és az elsőfokú bíróság arra alapított jogi következtetéseivel is egyetértett.

[12] A fellebbezés kapcsán rámutatottak szerint - egyetértve az elsőfokú bírósággal - a perbeli szerződés nem színlelt és nem ütközik a jóerkölcsbe sem. Az egységes bírói gyakorlatra (BH 2004.280.) utalással kifejtette, hogy nincs jogszabályi akadálya annak, hogy az örökhagyó szerződéses örökösként olyan személlyel kössön érvényes öröklési szerződést, akit vele szemben törvényes tartási kötelezettség is terhel. Rámutatott, hogy az öröklési szerződés színleltisége csak akkor állapítható meg, ha a felek azt nem tartási szolgáltatásra, hanem kizárólag a kötelesrészt jogosult igényének megghiúsítása érdekében kötik (BH 2001.475.). Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a szerződés nem színlelt. Hangsúlyozta, hogy az öröklési szerződés érvényességének nem feltétele, hogy a

szerződéskötéskor az örökhagyó ténylegesen ápolásra, gondozásra szoruljon, továbbá, hogy a létminimumhoz szükséges anyagiakkal se rendelkezzen. Másfelől - érvelt - az sem szükséges, hogy a szerződéses örökös gondoskodjon az örökhagyó valamennyi szükségletének a kielégítéséről (BH 2013.26.).

- [13] Jelentőséget tulajdonított még a következőknek. Az örökhagyó a perben igazolt több, önmagában is súlyos betegségben szenvedett. A bizalmi viszony hiányában nem a felperestől, hanem attól a gyermekétől, az alperestől igényelte az ápolást, gondozást, tartást, akivel szoros kapcsolatban állt. Önmagában az a tény, hogy a szerződés megkötésekor az örökhagyó nem szorult teljes körű ápolásra, gondozásra és a megélhetéshez szükséges jövedelemmel rendelkezett, a szerződést nem teszi színleltté.
- [14] Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a szerződés nem megfelelő teljesítése nem eredményezi az öröklési szerződés érvénytelenségét, hanem csupán arra ad alapot, hogy a tartási szolgáltatás jogosultja az eltartó szerződésszegő magatartása miatt a szerződés megszüntetését kérje (BH 1996.641.).
- [15] A jóerkölcsbe ütközés körében rámutatott arra, hogy a bírói gyakorlat nem tartja nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközőnek azt az öröklési szerződést, amelyet a szülő a kötelesrésre jogosult gyermekei közül azzal köti meg, aki képes és hajlandó a betegségében megfelelő szolgáltatást nyújtani számára (BH 2014. 271.). A szerződéskötést megelőző körülményeket is figyelembe véve úgy ítélte meg, hogy a perbeli szerződés nem sérti az általánosan elfogadott erkölcsi normákat, és nem áll ellentétben az általános társadalmi felfogással sem.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [16] A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéltének a keresete szerinti megváltoztatását kérte.
- [17] Álláspontja szerint a jogerős ítélet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (1) bekezdésébe, 221. § (1) bekezdésébe és 3. § (3) bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő. Anyagi jogszabálysértésként régi Ptk. 657. § (1) bekezdésének, 200. § (2) bekezdésének, 207. § (6) bekezdésének, 234. § (1) bekezdésének, 235. § (2) bekezdésének és 237. § (1)-(2) bekezdéseinek megsértésére hivatkozott.
- [18] A felülvizsgálati kérelem indokolása szerint az ügyben eljáró bíróságoknak a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével a részben iratellenesen megállapított tényállásra alapított döntése téves, a bíróságok az irányadó jogszabályokból helytelen jogi következtetést levonva tévesen jutottak arra a következtetésre, hogy az öröklési szerződés az adott esetben nem érvénytelen az általa megjelölt érvénytelenségi okokból. A felperes megismételt érvelése szerint az öröklési szerződés színlelt, mert az örökhagyó szándéka kizárólag arra irányult, hogy ő mint törvényes örökös a hagyatékból ne részesedjen, ezért a perbeli szerződés jóerkölcsbe is ütközik. Szerinte ezt támasztotta alá az alperes személyes előadása során tett nyilatkozata, a bizonyítási eljárás adatai, köztük dr. Sz. K. okiratszerkesztő ügyvéd tanúvallomása (29. sorszámú jegyzőkönyv), miszerint az örökhagyó egyedül és kizárólag arra akarta hagyni a vagyonát, akire mindenben számíthatott, ugyanakkor tényleges ápolásra, gondozásra nem szorult, amelyet egykori kezelőorvosának vallomása is megerősített. Kiemelte, hogy K. A. tanú a szerződés tartalmát illetően úgy nyilatkozott: „a szerződésben lévő vagyonelemek örökléséről szolt a szerződés”; S. Á. tanú pedig úgy, hogy az alperest „kitagadták és kész”.
- [19] Hangsúlyozta, hogy az alperes mint szerződéses örökös tényleges tartást nem nyújtott; az örökhagyó háztartásával kapcsolatos költségeit sem az alperes viselte; az örökhagyó ápolásra, tényleges tartásra nem szorult.
- [20] Érvelése szerint az alperes által nyújtott tevékenység gondozásnak minősül, amelyre érvényesen nem lehet öröklési szerződést kötni, ez a régi Ptk. 655. § (1) bekezdésében foglalt szabályba

ütközik. Hivatkozott arra, hogy az örökhagyó kiadásait, költségeit a vállalkozásából származó jövedelme fedezte.

- [21] A felperes változatlan álláspontja szerint a szerződéssel egy ingyenes tulajdonátruházást lepleztek, ami gyakorlatilag a végrendeletnek megfelelő rendelkezés volt. Utalt arra, hogy az alperes által nyújtott szolgáltatások nem haladták meg azoknak az örökhagyó gyermekétől egyébként is elvárt szolgáltatásoknak a körét, amelyeket az alperes mint az örökhagyó gyermeke ingyenesen is nyújtani tartozott.
- [22] Az alperes alaki ellenkérelme a felülvizsgálati kérelem elutasítására irányult, mert álláspontja szerint az nem felel meg a régi Pp. 272. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek.
- [23] Érdemi ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [24] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [25] A régi Pp. 270. § (2) bekezdése és 275. § (3) bekezdése együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat - mint rendkívüli perorvoslat - alapja az anyagi jogi jogszabálysértés, vagy az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bíró eljárási jogszabálysértés.
- [26] Az alperes alaki ellenkérelme minden alapot nélkülözött, mert a felperes felülvizsgálati kérelme megfelelt a régi Pp. 272. § (2) bekezdésében foglaltaknak és ehhez kapcsolódóan a Kúria 1/2016. (II. 15.) PK véleményében foglalt szempontoknak is. Ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelmet érdemben vizsgálta.
- [27] A régi Pp. 275. § (2) bekezdése szerint a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálja felül.
- [28] A felperes eljárási szabálysértésként a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének a bizonyítékok mérlegelésére, a 221. § (1) bekezdésének az indokolási kötelezettségre és a 3. § (3) bekezdésének a tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó szabálya megsértését állította.
- [29] Az ügyben eljáró bíróságok a feltárt bizonyítékok összességében való értékelése és meggyőződésük szerinti elbírálása eredményeként állapították meg az ítéleti döntés alapját képező tényállást, és részletes indokát adták, hogy a tényállás megállapítása során mely tényeket és körülményeket vettek figyelembe és utaltak arra is, hogy melyek voltak azok az okok, amelyek miatt valamely tényt vagy körülményt nem találtak bizonyítottnak. Mindazonáltal a jogerős ítélet indokolása megfelel a régi Pp. 221. § (1) bekezdésének, annál részletesebb indokolást sem a régi Pp., sem egyéb jogszabályok nem írnak elő. Az egységes ítélezési gyakorlat szerint a felülvizsgálati eljárásban felülmérlegelésre, a bizonyítékok újabb egybevetésére jogi lehetőség nincs, a Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során a bíróság nyilvánvalóan téves vagy okszerűtlen következtetésre jutott-e (BH 2013.119.II.).
- [30] Ebben az ügyben a jogerős ítéletnek ilyen hibája nincsen. Az pedig, hogy az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna, az ítéletet nem teszi jogszabálysértővé.
- [31] A régi Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltak sem sérültek. A felperes a bizonyítékait az eljárás során megjelölte, ezért ebben a körben a tájékoztatására nem volt szükség. Tájékoztatásnak ugyanis az eljárási jogok gyakorlására vonatkozóan akkor van helye, ha a fél nincs kellően tisztában az eljárási jogaival, ez pedig az adott esetben fel sem merült.
- [32] A jogerős - keresetet elutasító - ítélet az alább kifejtettek szerint az anyagi jogszabályok helyes alkalmazásán alapul és a Kúria következetes ítélezési gyakorlatának is megfelel.
- [33] A felperes elsődlegesen színleltég okán kérte az öröklési szerződés semmisségének megállapítását. A színleltég lényege, hogy hiányzik a szerződő felek szerződéskötési akarata a megkötendő szerződés kapcsán. A színleltég egyik esetében a felek akaratnyilatkozata egy kívülálló számára látszólag megfelel egy szerződés alaki és tartalmi követelményeinek, ám a felek egyáltalán nem kívánnak szerződést kötni. A színlelt szerződés másik esete, amikor a felek a külvilág felé a

szerződésüket egy másik szerződéssel leplezik. A színlelt szerződés célja csaknem mindig egy harmadik személy jogainak, törvényes érdekeinek kijátszása. Mindezek alapján a szerződés színleltségére alapított érvénytelenség kizárólag akkor állapítható meg, ha a felek akarategységben és egybehangzóan mást jelentenek ki, mint amire a valós ügyleti szándékuk irányul. Ebből következően a szerződés semmisségét csak a felek kétoldalú színlelése alapozza meg: az egyik fél egyoldalú színlelése, titkos fenntartása a régi Ptk. 207. § (4) bekezdése alapján a szerződés érvényessége szempontjából közömbös.

- [34] Az adott esetben a felperest terhelte annak kétséget kizáró bizonyítása, hogy a szerződő felek akarata nem öröklési szerződés kötésére irányult, hanem annak célja kizárólag ingyenes vagyonátruházás volt. Ez utóbbi állítás bizonyítása azonban nem járt sikerrel. A szerződéskötés körülményeiből, a felek szerződési nyilatkozatából, az örökhagyó több, önmagában is súlyos betegségéből okszerűen lehetett arra következtetni, hogy a felek szándéka ténylegesen öröklési szerződés kötésre irányult, számolhattak azzal, hogy az örökhagyó tartásra, gondozásra szorul. Ebben a körben a másodfokú bíróság helytállóan hivatkozott az irányadó bírói gyakorlatra (BH 2004.280., BH 2001.475., BH 2013.26.). Önmagában az a tény, hogy a szerződés megkötésekor az örökhagyó nem szorult ápolásra, gondozásra, és a megélhetéshez szükséges jövedelemmel is rendelkezett, a szerződést nem teszi érvénytelenné. Az adott esetben a felperesnek - figyelembe véve az általa megjelölt másik érvénytelenségi okot és a kereseti érvelésének lényegét - azt kellett bizonyítania, hogy az örökhagyó és az alperes szándéka kizárólag az ő kötelesrész iránti igényének a meghíúsítását célozta. Ezt pedig nem tudta kétséget kizáró módon bizonyítani.
- [35] A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra figyelemmel utal arra a Kúria, hogy a bírói gyakorlat értelmében (Pfv.I.21.973/2008/4.) a szerződést az sem teszi érvénytelenné, ha az öröklési szerződésben a gondozási, ápolási elem jelentősebb, mint a szerződéses örökös saját jövedelméből való tartás. Ezzel összefüggésben a Legfelsőbb Bíróság már a BH 1990.157. számú eseti döntésében kifejtette, hogy az életviszonyok változására figyelemmel nincs meghatározó jelentősége a gondozási és a tartási szerződés megkülönböztetésének. Ehhez kapcsolódóan a felperes az eljárás során azt nem is bizonyította, hogy az alperes oldalán hiányoztak azok az anyagi feltételek, amelyek alkalmassá tették volna az örökhagyó tartására.
- [36] A visszterhes juttatás színleltségének megítélése körében nem volt figyelmen kívül hagyható az a körülmény sem, hogy az örökhagyó az alperestől mint szerződéses örököstől - a szerződésben rögzítettekén túl - ténylegesen elvárta még a cégének vezetését és ezzel szoros összefüggésben a vállalkozás gazdasági tevékenységéből származó, az életvitelének anyagi alapját jelentő vagyonának biztosítását, annak gyarapítását. Figyelemmel erre, a tartalmát tekintve vagyoni jellegű elvárásra és ennek az alperes általi teljesítésére, nem lehet megalapozottan arra a következtetésre jutni, hogy az örökhagyó az öröklési szerződés útján ingyenes juttatásban kívánta részesíteni az alperest.
- [37] A per adatai alapján nem állapítható meg továbbá az sem, hogy az alperes részéről a szerződési nyilatkozat megtételének időpontjában az örökhagyó tartására, gondozására irányuló teljesítési készsége, valamint teljesítési képessége hiányzott volna. Ebből pedig az következik: nem bizonyított, hogy az alperesnek a szerződéskötés pillanatában fennálló ügyleti (szubjektív) akarata nem állt volna összhangban a kinyilatkoztatott (objektív) akaratával. Ezzel összefüggésben az előzőekben kifejtettek szerint: a színlelés törvényi tényállásának megvalósulási feltétele az, hogy a felek egyezően, akarategységben mást jelentsenek ki, mint amire valós ügyleti szándékuk irányul. Következésképpen a színlelés megállapíthatóságát kizárja az, ha kizárólag csak az egyik fél tesz az akaratától eltérő, azzal összhangban nem álló jognyilatkozatot. Az ilyen tényhelyzet a titkos fenntartás körébe esik, amely a régi Ptk. 207. § (4) bekezdése alapján a szerződés érvényességét nem érinti.
- [38] Az adott esetben az öröklési szerződés a régi Ptk. 656. §-a szerint alakilag érvényesen létrejött; szükségszerű tartalma is megfelel a törvénynek [rég Ptk. 586. § (1) és (3) bekezdés]. Az öröklési szerződés - miként a végrendelet - végintézkedés, abban az örökhagyó a vagyonáról rendelkezik a

halála esetére. Formáját tekintve végrendelet és a régi Ptk. szabályai szerint csak olyan tartalommal jöhet létre érvényesen, amelyben az örökös az örökhagyó tartására vagy életjáradék fizetésére vállal kötelezettséget.

- [39] A felperes állította továbbá, hogy a szerződő feleknek az öröklési szerződés megkötésével az volt a céljuk, hogy őt mint törvényes örököst - érvényes kitagadási ok hiányában - a hagyatékból teljesen kizárják, következésképpen ez a jogügylet nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközik, így az érvénytelen.
- [40] A jóerkölcsbe ütköző szerződések tilalma kirívó esetekben alkalmazandó minimumvédelmet biztosít. Ebből következően a szerződés jóerkölcsbe ütközés miatti semmisége kizárólag abban az esetben állapítható meg, ha a jogügylet tartalma vagy a feleknek a szerződés megkötésével elérni kívánt célja a társadalom által (objektíve) elfogadott erkölcsi elveket kirívóan sérti vagy a jogrend immanens részét képző erkölcsi alapelvekbe ütközik, mivel az ilyen tartalmú vagy célú szerződés elismerése és kikényszerítése ezáltal válik egy adott társadalom számára elfogadhatatlanná. A jóerkölcs generálklauzulája tehát olyan, a tételes jogi szabályokon felüli kategória, amely a társadalom általános értékítéletét fejezi ki, ezért a szerződés nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközésének megállapítása során nem az érintettek érdeksérelmét, hanem azt kell vizsgálni, hogy maga a jogügylet társadalmilag elítélendő-e.
- [41] A magántulajdon szabadságán alapuló jogrendszerben természetes annak elismerése, hogy a jogosult a vagyonáról ne csak élők között, hanem halála esetére is szabadon rendelkezessen (ún. végintézkedési szabadság). A végintézkedési szabadság törvényi korlátját képi a kötelesrész jogintézménye mint meghatározott törvényes örökösöket a hagyatékból megillető - erkölcsileg megalapozott - minimumrészesedés. Ugyanakkor az érvényes öröklési szerződéssel lekötött vagyon, vagyonrész vagy vagyontárgy a kötelesrész alapjának számításánál nem vehető figyelembe. Mindebből valóban az következik: ha a felek szerződéskötéssel elérni kívánt célja kizárólag arra irányul, hogy a kötelesrészre jogosultat a hagyatékból teljes egészében kirekessze, úgy az ilyen ügylet nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközik, így az érvénytelen. Ezzel szemben, ha a szerződő felek motívuma nem kizárólag a kötelesrészre jogosult személy hagyatékból való kizárását célozza, akkor már nem vonható le az a következtetés, hogy az ilyen ügylet nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik. Objektíve méltányolandó többléteényállás mellett ugyanis a jogosult kötelesrészi igényétől való elesése önmagában nem váltja ki a társadalom kirívóan negatív erkölcsi értékítéletét, ebből következően az ilyen tényállás nem tekinthető nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközőnek sem, így nem eredményezi a szerződés érvénytelenségét.
- [42] Az adott ügyben az örökhagyó annak fejében, hogy az alperest örökösévé tette - szemben a felperes tényállításával, miszerint a szerződés ingyenes jogviszonyt, ajándékozási szerződést leplez - a szerződésben rögzítettek szerint ellenszolgáltatást várt az alperestől, amit az elfogadott. A Kúria objektíve méltányolandó többléteényállásként értékelte továbbá, hogy az örökhagyó maga kezdeményezte a szerződéskötést és a ténylegesen kifejezésre juttatott szerződési nyilatkozata szerint „kizárólag az alperesre támaszkodhat, aki mindenben segítséget nyújt”. Bizonyított, hogy az alperesben bízott a jövőben is, hiszen vele volt szoros kapcsolatban, míg a felperes személyes nyilatkozata szerint az ő szülő-gyermek kapcsolatuk nem volt harmonikus, apjával a kapcsolatuk feszültségekkel volt terhes. Ilyen körülmények között nem kifogásolható, hogy a szülő a kötelesrészre jogosult gyermekei közül azzal kötötte meg a szerződést, aki képes és hajlandó volt a betegségében a részére megfelelő szolgáltatást nyújtani (BH 2014.271.).
- [43] Tekintettel a szerződéskötés körülményeire, valamint a felperes és az örökhagyó közötti elnehezült családi viszonyra, a támadott szerződés tartalma nem alkalmas a társadalom kirívóan negatív értékítéletének kiváltására, következésképpen ez a jogügylet nem tekinthető nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütköző szerződésnek, így a régi Ptk. 200. § (2) bekezdésére alapítva nem állapítható meg annak érvénytelensége sem.
- [44] Következésképpen az első- és a másodfokú bíróság nem sértett jogszabályt, amikor az öröklési szerződés színleltségét, vagy a nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütköző voltát nem állapította meg.

- [45] A fentiekre tekintettel a Kúria a másodfokú bíróság jogerős ítéletét a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [46] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes felülvizsgálattal felmerült költségét. Továbbá a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az államnak felhívásra köteles megfizetni a felülvizsgálati eljárási illeték fele összegét, tekintettel arra, hogy az illeték 50%-ára kiterjedő részleges költségmentességben részesült. A fennmaradó felülvizsgálati eljárási illetéket a hivatkozott IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.
- [47] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján a felperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2019. november 13.

Dr. Orosz Árpád s.k. a tanács elnöke, Dr. Csentericsné dr. Ágh Bíró Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Kiss Gábor s. k. bíró